

ŽIVOTOPIS

Aleksandrina Pascuttini rođena je u Varaždinu 1938. godine. Nakon završetka varaždinske Gimnazije studirala je na Likovnoj akademiji u Beogradu, gdje je 1966. godine diplomirala slikarstvo. Postdiplomski je studij na istoj Akademiji – smjer grafiku – završila 1968. godine. Bila je vrlo cijenjena mlada grafičarka koja je još kao postdiplomantkinja postala članicom tzv. Beogradskog grafičkoga kruga. O tomu svjedoči zajednička izložba, pod nazivom „Generacija najmlađih grafičara '67.“, održana u Galeriji grafičkoga kolektiva u lipnju 1967. u Beogradu, na kojoj su uz Aleksandrinu izlagali još i Đ. Živko, M. Žarković, N. Hrvanović i Z. Jokić.

Samu godinu dana kasnije, u listopadu 1968., Aleksandrina Pascuttini je u Beogradu upriličila i zapaženu samostalnu izložbu grafikâ i gvaševa, potom je izlagala na više skupnih izložaba, a za jednu je svoju grafiku dobila i prestižnu Oktobarsku nagradu. Nakon što se razila s poznatim arhitektom Aleksandrom Stjepanovićem, kasnije profesorom i dekanom na beogradskom Arhitektonskom fakultetu, s kojim je bila u braku od 1959. godine, otišla je na dvogodišnju specijalizaciju grafike u Düsseldorf. Prilikom boravka u Njemačkoj pridružila se bratu, poznatom hrvatskom dirigentu Krešimiru Pascuttiniju, koji je tada bio angažirani dirigent Filharmonije u Ulmu.

Svoju iznimnu likovnu darovitost i originalnost Aleksandrina je iskazivala upravo za vrijeme života i djelovanja u Njemačkoj gdje se predstavila s nekoliko samostalnih izložbi. Posebno je u tom smislu bila zapažena njena izložba grafikâ i crtežâ upriličena tijekom veljače 1970. godine u Malom umjetničkom kabinetu (Kleines-Kunst-Kabinett) u Stuttgartu. Međutim, već sredinom 70-ih godina 20. stoljeća umjetnica se, zbog neadekvatnih životnih okolnosti, prestaje sustavnije baviti likovnim stvaralaštvom, uz koje ju veže tek povremeni likovno-pedagoški rad. Ipak, svoje životne veze s rodnim gradom Varaždinom nije posve prekidala ni sljedećih desetljeća, te je i preminula u Varaždinu 2020. godine. (E.F.)

Organizatori izložbe:

FILMSKO-KREATIVNI STUDIO VANIMA
OGRANAK MATICE HRVATSKE U VARAŽDINU

Za organizatore: Srećko Lebinec

Izbor radova i katalog: Ernest Fišer

Postav spomen-izložbe: Hrvoje Selec

Tisk kataloga: Copy centar Habulan – Varaždin

Naklada: 150 primjeraka

SPOMEN - IZLOŽBA GRAFIKE I GVAŠEVİ

ALEKSANDRINA PASCUTTINI

26.4.2021. - 8.5.2021.

ORGANIZATORI:

FILMSKO-KREATIVNI STUDIO VANIMA
OGRANAK MATICE HRVATSKE VARAŽDIN

Podrum ponedjeljkom

Centar za mlade i nezavisnu kulturu - P4
www.vanima.hr

ZABORAVLJENA UMJETNICA

Reći da nismo drugo nego lutajuće Macbethove sjene, da smo sazdani od tvari iz koje se grade snovi – bilo bi patetično. No, priča o životu, ljubavi, stvaralaštvu i smrti uvijek je patetična. Takva je i priča koju želimo ispričati ovom spomen-izložbom sačuvanih likovnih radova gotovo zaboravljene, a značajne, varaždinske likovne umjetnice, akademske slikarice i grafičarke Aleksandrine Pascuttini.

Živi smo dok nas se sjećaju, no ljudsko je pamćenje krhko i slabo. U malim sredinama na povijesnim vjetrometinama sjećanja blijede brzo. Čak i fascinantne životne priče nestaju i vremenom se rasplinu kao dim kad umru oni koji su ih pričali. Priča Aleksandrine Pascuttini upravo je takva, jer njena su životna lutanja

Varaždina, Beograda, Sv. Stefana i Brača do Ulma, Frankfurta, Amsterdama i Tokija danas tek sjenke stvarnih prizora očuvanih na starim obiteljskim fotografijama.

Tako je Aleksandrinina smrt 2020. godine, osim manje-više u obiteljskom krugu, prošla nezapaženo. Međutim, zahvaljujući znatiželji i ljubavi njenog nećaka i nećakinje na tavanu njihove obiteljske kuće u Varaždinu pronađene su tri oveće mape s njenim slikama i grafikama, koje su odsada dostupne i za javnu prezentaciju našoj zainteresiranoj kulturnoj javnosti. Na taj način Aleksandrina Pascuttini je i kao umjetnica vraćena u kulturnu baštinu grada Varaždina, pa neće živjeti samo u sjećanjima dijela svoje obitelji i poznanika kojih je tijekom minulih godina sve manje.

Uostalom, bila bi svakako nepravda da se u povijesnu galeriju poznatih varaždinskih likovnih umjetnika, na čelu s legendarnim Miljenkom Stanićem, ne uključi i Aleksandrina Pascuttini, i to navlastito kao *samosvojna grafičarka*. Naime, potkraj 60-ih i početkom 70-ih godina prošloga stoljeća, kada je živjela s Aleksandrom Stjepanovićem, jednim od tadašnjih najpoznatijih jugoslavenskih arhitekata, mlada se umjetnica nametnula i meritornoj likovnoj kritici cijelim opusom grafičkih djela izvedenih u kombiniranim tehnikama dubokog tiska. „U stilskom i likovnopoeitičkom određenju, riječ je o tzv. apstraktnom pejzažizmu i znakovnom slikarstvu, u sklopu kojih je umjetnica svoj individualni izraz pronalazila u vještoj integraciji ekspresivnih funkcija linija i ploha, lavirajući na granicama apstrakcije i figuracije“ (E. Fišer).

Portret djevojčice A.P., Pavle Vojković, 1942.

Ukratko, u nizu takvih originalnih grafičkih listova Aleksandrina Pascuttini potvrđila se kao moderna i osebujna likovna umjetnica, čiji je likovni rukopis prepoznatljiv i danas. A posebice njene najdojmljivije grafičke, kako bi ih označio teoretičar moderne umjetnosti Ellie Faure, predstavljuju „dirljiv dodir između čulne energije i svjesnog poretku koji su se smjestili u samom centru svemirskog duha i odatle upravljuju svemirom“.

Pišući ovaj kratki uvod, prisjećam se oduševljenja koje sam osjećao gledajući nekoliko ulja na platnu i sačuvane grafičke koje su desetljećima ležale na tavanu kuće u Graberju, a kojima Aleksandrina Pascuttini i danas svježe progovara iz te „vremenske kapsule“. Ovu pak spomen-izložbu otvara ljudski Aleksandrinin najraniji portret što ga je 1942. godine naslikao poznati varaždinski i hrvatski slikar Pavle Vojković. Motiv djevojčice s lutkom izravno nas podsjeća na naslov romana „Lutkica“ Vojkovićeve supruge, književnica i glumice Mile Nučić Vojković. Hoće li se na taj način, ovom spomen-izložbom, iz svijeta sjena i zaborava kroz novo pamćenje vratiti u recentnu zbilju i dio nekadašnjega građanskog svijeta Varaždina – treba prepustiti budućnosti.

Srećko Lebinec

Popis radova:

1. Portret djevojčice A. P., ulje na platnu, 1942. (Pavle Vojković)
2. Plakat 1, 1967.
3. Plakat 2, 1968.
4. Grafička 1, aquatinta
5. Grafička 2, lavirani tuš
6. Autoportret, kombinirana tehnika
7. Akt 1, gouache, 1981.
8. Akt 2, kombinirana tehnika
9. Oda valovima, aquatinta, 1973./74.
10. Grafička 3, kombinirana tehnika
11. Susret, aquatinta
12. Riba, aquatinta, 1971.
13. Tišina i tuga, aquatinta, 1973./74.
14. Nostalgija, aquatinta. 1973./74.
15. Grafička 4, aquatinta
16. Mrtva priroda, aquatinta
17. Jedno podneblje, aquatinta
18. Put, aquatinta, 1969.
19. Još jedan cvijet, aquatinta, 1973./74.
20. Grafička 5, aquatinta
21. Grafička 6, kombinirana tehnika, 1968.
22. Triptih (1), aquatinta
23. Triptih (2), aquatinta
24. Triptih (3), aquatinta
25. Školjke, aquatinta
26. Akropolje, aquatinta
27. Kamen, aquatinta
28. Moje cvijeće, moj život, aquatinta, 1966.
29. Diptih - plavi, aquatinta
30. Diptih - žuti, aquatinta

